



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

**Denisse, Nicolas**

**[Augsburg], 1510**

**VD16 N 1513**

Sermo i.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30616**

amore interius spūalr reficit. **P**ria est  
 p̄sideratio bñficij creatiōis. qz sic dicitur  
 i. fecit de⁹ hōiem ad imaginē et similitudinē  
 suā. **S**ecūda ē p̄sideratio bñficij redē/  
 p̄tiōis Apoc. v. Redemisti nos d̄ in sang. r.  
**T**ertia est p̄sideratio reuocatiōis. quia  
 de⁹ eū ad se reuocauit. j. Pet. ij. De tene/  
 bris uocauit nos in admirabile lumē suū.  
**Q**uarta ē p̄sideratio expectatiōis. quia  
 uic⁹ eū mltro tpe expectauit. Esa. xxx. Ex/  
 pectat dñs ut misereat nri. **Q**uinta ē p̄si/  
 deratio illuminatiōis. qz uic⁹ eū ad p̄niaz il/  
 luminauit. ps. Dñs illuminat cecos. i. p̄cō/  
 res ut uilitatē suā uideāt. **S**exta est p̄si/  
 deratio receptiōis. qz uic⁹ dñs sic eum di/  
 gnaf recep̄e ad misericōdiaz. Hier. iij. Reuer/  
 tere ad me: et ego suscipiā te. **S**eptima  
 est p̄sideratio p̄missē gl̄ificatiōis qz peni/  
 tentib⁹ regnū celoz p̄mittit Bar. iij. Pe/  
 nitentiā agite: et p̄o. em̄ re. celoz. **I**ste p̄si/  
 derationes panes dicunt qz refocillānt  
 nā uere penitenti⁹ dū gustare faciūt diuī/  
 nā bonitatē. Pisciculi autē pauci s̄m Blos.  
 sunt sc̄ti q̄ de fluctib⁹ secl̄i erepti sūt: et ma/  
 re turbulentū sustinuerūt q̄ exēplo suo p̄di/  
 ctis p̄siderationib⁹ spūalē dilectiōis sapo/  
 rē sup̄addunt: et internā refectionē tribuūt.  
**D**icunt autē pisciculi p̄p̄ hūilitatē: s̄z pau/  
 ca cōparatiōe maloz. qz Stultoz infinit⁹  
 est numer⁹. p̄uer. j. **T**ertiu⁹ est satiatia  
 impletio. qz manducauerūt et saturati sūt:  
 et sustulerūt qd̄ superat de fragment⁹ septē  
 sportas. Nā p̄ septē dona spūsc̄ti: et p̄ septē  
 p̄siderationes sup̄positas satiat aia dulce/  
 dine dine bonitat⁹. ps. Aiaz esuriētē satia/  
 uit bonis. **Q**z autē d̄ panib⁹ illis sup̄fuerūt  
 septē sporte: et ita plus sup̄fuit q̄ fuit a p̄n/  
 cipio s̄ḡtur. q̄ q̄nto aliq̄s p̄dictis p̄sidera/  
 tiōib⁹ et exēplis sc̄toꝝ pl⁹ utiq̄ ad defectio/  
 nē internā: tanto maiores et fortiores in eo  
 manēt: nec ex usu minuant⁹ et crescūt. **E**xē/  
 plū habem⁹ i multis sanct⁹ q̄ p̄ deuoras ac/  
 ferās meditationes mirabilr p̄fecerunt in  
 dei gr̄a rōne feruent⁹ desiderij qd̄ i eis ac/  
 cendebat p̄ h̄mōi p̄sideratiōes Lu. vi. Be/  
 ati q̄ esu. qm̄ saturabimī.  
**T**ertio ar. Aud. rē. Et notate qm̄ de⁹  
 parat⁹ ē spūalē refectionē nob dare p̄  
 misericōdiam suā dū tñ uerā p̄niam agamus.  
 Nam ut d̄r. xc. dist. Diaconi. in fine. Et d̄  
 p̄nia d̄r. j. Deus q̄. s̄. p̄cōr etiā. Discretur

de⁹ s̄z non assidue peccare uolentiū. Dul/  
 tū q̄ increpand⁹ erit q̄ hac refectione caret  
 h̄r. qz ut dicit lex. Qd̄ p̄ me stat: mibi im/  
 putari d̄r. ff. de p̄trahenda emptiōe et uē/  
 ditōe. l. Hec uēditio. s̄. j. Lauete itaqz ne/  
 sitis siles paup̄i famelico cui optima offe/  
 runt cibaria: sed tergū uertit et recusat acci/  
 pere. si q̄ fame morit sibi imputādū ē. **E**x/  
 pone notando illd̄ de p̄se. dist. iij. Ne quē/  
 q̄. Sicut sol equaliter sup̄ oēs radiat: sic  
 gr̄a dei sine acceptiōe p̄sonaz equalit̄ oī/  
 bus infundit.

**Dñica. viij. post Trinitatis Sermo. j.**

**Attēdite a fal.**

**A** Bar. vij. Debitorēs sumus non  
 carni ut s̄m carnem uiuam⁹. Si  
 em̄ s̄m carnē uixerit⁹ moriemī: si autē spū fa/  
 cta carnis morti. uiuet⁹. Ro. viij. Dulcū  
 debem⁹ attēdere ut carnē spūi subijctam⁹  
 qm̄ debitorēs sum⁹ non rē. **U**bi sunt eria  
**P**rimū salutar⁹ exhorta/  
 tio. Debitorēs sumus rē.  
**S**cōm trāsgressiōis punitio. Si enim  
 s̄m carnem rē.  
**T**ertiu⁹ executionis remuneratio. Si  
 autē spū rē. De p̄mo Gal. v. Spū ambu. et  
 desideria carnis nō p̄ficiet⁹. De sc̄do Ro.  
 viij. Prudentia carnis mors est. De t̄tio  
 Gal. vj. Qui semī. i spū: d̄ spū me. uita et.

**A**ttēdite.  
**P**rim⁹ ar. Cū attentio sit act⁹ prudē/  
 tiae: q̄stiones fiant de prudētia sic posite s̄t  
 dñica infra oct. ascēsiōis dñi.

**S**ecund⁹ ar. Notandū q̄ multi sūt no/  
 stre salut⁹ inimici. iō prudentia ē nob  
 mltū necessaria ut caueam⁹. **F**ō mōnet do/  
 min⁹ di. Attēdite. i. attentī estote. **I**n h̄  
 euāgelio instruens nos dñs ad cauedū ab  
 his que impediunt in uia salut⁹ tria p̄ci/  
 pue proponit.

**P**rio p̄munitiōis instructiōne.  
**S**cōdo instructiōis declaratiōne  
**T**ertio declaratiōis p̄clusionē  
**I**n h̄ ser. dicēdū d̄ p̄mo. i. de p̄munitiōis  
 instructiōe: cū d̄r Attēdite a fal. p. q̄ ve.  
 ad uos i ve. o. intr. aut sūt lu. ra a fru. eozū  
 cog. e. Chryp̄. Quia dictū ē q̄ angusta est:



# Domnica. VII. post Trinitatis

porta: s; mlti sunt q̄ puerūt eā q̄ illuc fert  
viā. tō dīc Attendite a fal. p. rē. In p̄mis-  
so aut̄ textu notanda sūt tria.

**P**rimo cauēde deceptionis exhortatio  
**S**ecō tenēde exhortatiōis rō.

**T**ertio intelligēde rōnis declaratio.

**P**rimo cauēde rē. **O**rig. Attendite diligē-  
tius: obſuare cauti? vt nō seducami: vt n̄  
circūueniam: vt nō fallami. **E**hyf. **U**bi  
res ē cetera aspiciē. i. simplr vidr. vbi at̄ cer-  
ta/attēdē. i. caute p̄siderat. Attendite igit̄  
qz firma tūrela salutis ē scire qd fugias

**S**ecō ponit tenēde exhortatiōis rō: cū dī-  
cit: a fal. p. q̄ ye. ad vos in vest. rē. **O**rigē.

Attendite/h est p̄siderate: qz nō sūt oues  
s; lupi in vestimēto ouiu. qz nō sūt religio-  
si: s; irreligiōsi in forma religiois: qz nō sūt  
chriani s; p̄tate vacui. Possum? itaqz per  
fallos p̄has intelligere triplex gen? chri-  
anorū fallos. **P**rimi sūt heretici decepto-  
res. **E**hyf. **M**anifeste de hereticis dicit q̄  
eo p̄posito sp̄m chriianitatis suscipiūt: vt  
chriianos iniq̄ seductiōis morsu dilaniēt.

**D**e q̄b apls. **S**cio qz p? discessū meū in-  
trabūt in vos lupi graues nō parcētes gre-  
gi.

**S**ecō sunt bladi adularores **E**sa. xij  
**P**le me? q̄ te btm̄ dicit: ipi te decipiunt.

et **E**ze. xij. **I**pe edificabat parietē illi aut̄  
lntebant eū luto absqz paleis. **B**reg. **P**a-

rietis noie pcti duricia designat. **P**artetez  
q̄ edificare est h̄ se pcti obstacū p̄struere:

parietē aut̄ liniunt q̄ p̄perrantib; adulanf.  
vt qd illi agētes p̄uise edificant ipi adula-

tores q̄i mūdū reddūt. **T**ertij sunt hy-  
pocrite simulatores. **E**hyf. **O**ues chrii-

anitatis et simulate religionis. **N**ulla at̄  
res sic exterminat bonū sic simulatio. **N**az

malū sub specie boni celatū dū n̄ cognoscit  
n̄ cauet. **H**iero. **D**e oib; qdē h̄ itelligi p̄t q̄

aliud habitu ac smone p̄mittūt: aliud ope  
demonstrāt. **Q**ūntus ē nūerus fallos; p̄-

phetarū i oi statu. oēs vitz q̄ ex habitu suo  
aut dignitate: aut officio: aut p̄ditiōne p̄-

tendūt bonū: z faciūt malū. **D**ēs igit̄ ha-  
bitū religionis deferentes z religiois opa

nō faciētes. **D**ēs sacerdotes male viuē-  
tes z sacramentorū administratiōe abuten-

tes. **D**ēs etiā indulgentiarū aut reliq̄arū  
portitores q̄ talib; abutunt: z simplicē po-

pulū decipiunt: oēs falsi iudices z aduoca-

ti q̄ sunt ex officio p̄tatis defensores: s; ve-

ritate s̄uertūt. **D**ēs ḡralr q̄ fraudib; do-

lis vtunt̄ in negocijs aut artificijs: z vni-

uersalit̄ oēs chriani q̄ opa chriianitatis nō  
faciūt. **D**ēs in quā h̄mōi sunt p̄bere falſi.

**I**tem falſi p̄bere sunt/caro/mund?: z dia-

bolus. **U**nuz em̄ p̄mittūt: z aliud solunt.

**C**arnalis z cupidit̄ia p̄mittit̄ delectatio-

nē: z soluit eternā afflictionē. **I**ō **S**enec. i  
tragedijs. **L**uxuria est pestis blanda. **C**uy-

piditas mundi p̄mittit̄ sufficientiā: z h̄tē:

z soluit finale inopiā z penā. **B**reg. **F**alla-

ces diuitie sunt q̄ nobiscū diu p̄manere nō  
possunt: fallaces sunt q̄ mentis n̄tē inopiā

nō expellūt. **D**iabolus s̄m̄ supbia de q̄ tē-

tar p̄mittit̄ exaltationē: z soluit ir̄parabi-

lē deiectionē. **B**reg. **B**lande seducit̄ hosti-

ā. i. diabolus/sed postviolenter ad supplicia

trahit. **T**ertio ponit̄ intelligēde rōnis  
declaratiō: cū dicit. **A** fructib; eorū cognō-

scet̄ eos. i. ab op̄ib;. **Q**m̄ em̄ tales fallos  
p̄phetas nō est facile cognoscere p̄ma fa-

cie: **I**ō subdit̄ quasi p̄dicitā rōnē declarās.

**A** fructib; rē. **A**ug? de ser. dñi in monte.

**E**x op̄tib; conycti pōt vtrum exteriorē  
cultū ambitione aliq̄ faciūt. **Q**ūta fatui

tas bonū exteriori apparent̄ pretendere: z  
in rei p̄tate corā deo malicijs plenū ē.

**Q**ūgravis est talib; p̄fusio cū ad dei iudiciū  
p̄rabunt̄ qm̄ simulationē suā detegere cō-

pellunt̄ z fallos; p̄phetarū p̄ncipi. i. diabolo  
tradunt̄. **E**xemplū narrat **B**reg. in. iij.

diat. **F**uit in monasterio q̄dam monach?  
vn? q̄ totus religiosus apparebat. **I**lle tñ

cū ieiunare videret: occulte manducabat.

**I**lle igit̄ cū in extremis tā ageret: fr̄es mo-

nasterij ad se vocari fecit. **A**t illi putabant  
ab eo aliq̄d magnū p̄solatoriū audire: q̄b;

ipe afflēt? z tremens cōpulsus ē tradere  
cui hosti tradit? cogebat̄ exire. **N**ā dicit.

**Q**m̄ me vobiscū ieiunare credebat: ocul-

te manducabā: z ecce ad deuorandū vīā  
coni tradit? sum/q̄ cauda sua genua mea

pedesqz colligauit. **C**aput vō suū itra os  
meū mittens sp̄m meū ebibens abstrahit.

**Q**uib; dicit̄ statim defunct? est demonib;  
irreuocabiliter satianđ. **H**eu igit̄ qd̄ va-

let virtutis simulatio sine p̄tate qm̄ om̄ia  
rādē p̄ducēt in lucē. **L**uc. xij. **N**ihil op̄erū

tum quod nō reuelet: et occultum quod  
nō sciat.

**T**ertius ar. Aud. zc. Lauete itaq; yo-  
bis ne seducamini. Nam sic h. xij.  
dñi. In noie. Precauendū est futuris pic-  
lis. Et sic h. ff. de pactis. l. sumā. Quilibz  
debet p suis negocijs vigila. Nonne ca-  
uere solent vigilantes hoies a seductoribz z  
fugere loca piculosa. Et nonne meli<sup>9</sup> esset  
emptori considerare viciū rei empte an̄ p̄ci-  
um solutū q̄ solueret postea p recuperati-  
one placitari seu in iudicio cōtendere. De-  
lius ḡ esset tentatū de delictijs aut iniustis  
diuitijs aut vanis honoribz cogitare cō-  
plures h̄ mō deceptos fuisse z cauere peri-  
culū q̄ spe longe vite aut miscdie psequē-  
de ppter talia offendere deū. Horādo illd  
puer. r. Spes impioꝝ peribit. Et Sa-  
vj. Spes impij q̄i lanugo.

**D**ñica. vij. post Trinitatē  
**Sermo ij.**

**A**tendite zc.

**Q**ui spū dei agunt: hī filij dei  
sunt. Ro. vij. Hoc multū de-  
bem attendere qm̄ h̄ mltū est desiderabile  
agi scz a spū dei. Hoc em̄ est mltū delecta-  
bile: hoc em̄ mltū honorabile z multū vtile.  
De pmo Ro. vij. Prudētia spūs vira er-  
par: q̄ scz est valde delectabil. De scdo. id  
qd sequit. Hī filij dei sunt. Hoc em̄ mltū  
honorabile. De tertio ps. Spūs tuus  
bonus deducet me in terrā rectā zc.

**A**tendite zc.  
**P**rim<sup>9</sup> ar. Questio de prudētia. vbi  
s. vltz dñica infra oct. ascensionis.  
**S**ecund<sup>9</sup> ar. In p̄ce. zc. In h̄ aut dicit  
dñi de instructiois declaratiōe: cū dicit  
Nunqd colligūt d̄ spinis vuas zc. scz ibi  
cognoscet seos. Vbi p declaratiōe p̄misse  
instructiois tria ponunt.  
**P**mo assimilatoria approbatio.  
**S**ecdo certificatoria p̄firmatio.  
**T**ertio cōminatoria p̄clusio  
**P**mo zc. cum dicit. Nunqd colligunt de spi-  
ni. aut de tri. fi. Sic oīs arbor bona bonos  
fructos facit: mala autē arbor fructos malos  
facit. Chrys. Sicut spina vel tribulus ex  
quocūq; p̄ce aculeos hz: sic z serui diaboli ex  
quocūq; p̄ce cōsiderent: iniquitatē pleni sūt. Nō  
p̄nt ḡ h̄mōi spine z tribuli ecclesiasticos fru-

ctus p̄ferre. Qd̄ autē p̄culariter sub filij  
tudine ficus z vne spine z tribuli dixerat:  
oñdit q̄ n̄ vn̄uersaliter eē v̄ez cum dicit. Sic  
oīs arbor bona fructos bonos facit: mala autē  
arbor malos fructos facit. Aug. de ser. dñi.  
Qui sunt fructos q̄bz cognoscant arborē bo-  
nā: dicit apls Manifesta sunt opa car-  
nis: q̄ sunt fornicatio: imundicia zc. Qui  
sunt fructos q̄bz cognoscant arborē bo-  
nā: idē apls oñdit dices. Fructus autē spi-  
ritus sunt charitas: gaudium: z p̄s. Sicut  
q̄ patz q̄ vna q̄q; arbor. Voluntas hois:  
hō ad solys. i. p̄bis: s; a fructibz. i. opibz cog-  
noscit. Et si aliqñ mali bonus aliqd̄ face-  
re videant qz tñ plucro vel p̄ laude faciūt  
non pōt eoz simulatio diu celari. Seneca  
Nemo pōt diu ferre p̄sonā fictā: cito in na-  
turā suā recidunt q̄bz vitas nō subest. Qui  
autē ex solido nascunt: tpe ip̄o in meli<sup>9</sup> p̄fi-  
ciunt. Horandū autē circa p̄dicta q̄ p̄ v̄iaz  
intelligi pōt feruor vite actiue: z p̄ficiū dul-  
cedo vite p̄templatiue. **S**ecdo p̄m̄if cer-  
tificatiua confirmatio: cū dicit Non pōt ar-  
bor mala fructus bonos facere: neq; arbor  
bona fructus malos facere. Istud in sensu  
composito est intelligendū. Raban<sup>9</sup>. Hō  
ip̄e arbor bona vel mala d̄: p̄pter volunta-  
tē bonā vel malā. Fructos autē sunt opa que  
nec bona male voluntatis p̄nt esse. nec ma-  
la bone voluntatis. **T**ertio ponit cōmi-  
natoria consecutio: cū dicit Oīs arbor q̄ n̄  
facit fructū bonū excidet z in ignē mittet  
In quibz p̄bis tangit triplex misera repro-  
bor cōdēctio.

**P**rima est infructuosa dispositio: cū dicit.  
Oīs arbor q̄ nō facit fruct. bo.  
**S**ecda est dānosa sepatio: qz excidet. s. d̄  
terra viuentiū z a p̄ortio broꝝ.  
**T**ertia est dolorosa afflictio. qz in ignē  
mittet. qz oibz talibz dicit illud Mat. xxv  
Ite maledicti in ignē eternū. Q̄ h̄ vtile est  
set hoc sepi<sup>9</sup> attendere z attentissime p̄si-  
derare. **E**xemplū. Cū maḡ iordan<sup>9</sup> zc  
Vide s̄ in sabbo pasche.

**T**ertio ar. Aud. zc. Forte dicetis. Et  
si peccam<sup>9</sup> quicūq; tñ mltā bōa facim<sup>9</sup>  
S; ego dico vob. Et si bona ex genere fa-  
ctis: nulli<sup>9</sup> tñ meriti sunt q̄ diu estis i p̄ce  
mortali. qz sic dicit. j. q. j. Fert. Fructos p̄ductos  
ab arborē cui<sup>9</sup> radix ē ifecta: ē ifect<sup>9</sup>. Ad h̄  
facit qd̄ notat instituta de statu hominū:

